

Gråsten Slot efter Ernst Günthers ombygning i 1908.
Foto: Carl C. Biehl

Gråsten bys historie

Navnet Gråsten har altid været tæt knyttet til slottet. I forbindelse hermed har slottet været kendt helt tilbage til det 14. århundrede, og det er først i 16–1700 tallet at Gråsten begynder at blive brugt om bebyggelsen ved slottet. Byen er opstået som en samling huse der i 1600 tallet under Ahlefeldterne blev opført som bolig for en del af slottets betjente. Augustenborgerne der havde slottet fra 1725 benyttede det kun som sommerbolig, derfor blev handel og håndværk byens nye næringsvej. I begyndelsen af 1800 tallet tog udviklingen mere fart, købmand Ahlmann kom til byen og oprettede en betydelig handelsforretning, og farver Jürgensen drev farveri og trikotagefabrik. I den præsiske tid udvikledes byen yderligere: jernbane, anløbsbro og kurhotel blev anlagt. Efter genforeningen fortsatte den gunstige udvikling af byen. I dag er der over 7000 indbyggere i den tidligere Gråsten kommune og mange nye boligområder omkranser "den gamle bydel". Byen huser flere større industrivirksomheder. På trods af den kraftige udvikling, ligger byen og slottet stadig som før, smukt, omkranset af skove og skønne naturområder.

Hvor ligger arkivet?

Arkivet har til huse i kælderens under Ahlmannsparken, kun få minutters gang fra Torvet eller Turistbureauet. Gå ind ad hovedindgangen og ned ad trappen til højre. Der er opsat skilte.

Lokalhistorisk Arkiv

Lokalhistorisk Arkiv
Ahlmannsparken
Ahlefeldvej 4
6300 Gråsten
tlf.: (+45) 42 38 70 89
E-mail: post@graastenarkiv.dk
Hjemmeside: <http://www.graastenarkiv.dk>

Skal du bruge arkivet uden for normal åbningstid, kontakt:

Arkivleder: Else Egholm ..... (+45) 74 65 12 43
mobil ..... (+45) 26 36 06 94
Kontaktperson: Preben V. Knudsen (+45) 74 65 14 67
..... (+45) 24 24 90 67

Graasten Lokalhistoriske Arkiv

Foto: Carl C. Biehl

Åbningstider:

mandag kl. 14.00-16.00
torsdag kl. 16.00-18.00
Lukket helligdage og
mellem jul og nytår

Besøg det lille hyggelige arkiv.

Fortiden kommer tæt på,
mens du glemmer tiden!

Graasten Lokalhistoriske Arkiv

Arkivet blev oprettet i 1975 af Poul Andersen, der var en ildsjæl på det lokalhistoriske område. Siden da er der samlet ca. 70 hyldemeter arkivalier. Arkivet bevarer derved egnens historie og hjælper med slægts- og egnshistoriske oplysninger.

Arkivet dækker den gamle Gråsten Kommune, dvs. Gråsten, Adsbøl, Rinkenæs og Kværs sogne. På arkivet kan de besøgende få hjælp af de frivillige medarbejdere, der har et godt kendskab til egnens historie og forhold. Skal du have hjælp til lidt slægtsforskning og tydning af det gotiske, så klares det også! Vi har plads, så du i ro og mag kan sidde og studere arkivalierne selv. Du kan ligeledes kontakte os pr. telefon, brev eller e-mail.

Hvad findes i arkivet?

I arkivet kan du finde en mængde arkivalier af privat oprindelse.

Det er bl.a. :

- Personlige papirer som attester, breve, dagbøger, næringsbreve, regnskaber, soldaterbøger
- Erindringer og poesibøger
- Ejendoms papirer, tegninger, skøder
- Foreningsarkiver
- Brandværnsarkiver
- Skoleprotokoller

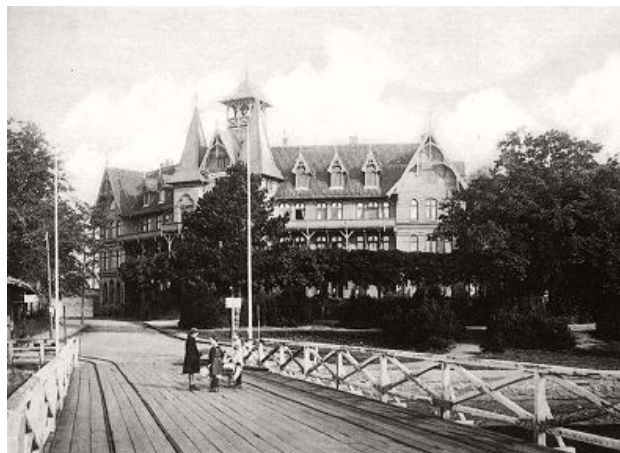
Desuden har arkivet mange lokalhistoriske fagbøger og registraturer svarende til arkivets dækningsområde.

Kopier af kirkebøgerne fra sognene:

- Gråsten og Adsbøl 1721-1922
- Rinkenæs 1682-1926
- Kværs 1688-1926

Du kan finde oplysninger om bl.a. fødsler, dåb, vielser og begravelser.

Der er også mikrokortlæser til rådighed.

Kurhotellet i Stengeroddeskoven omkring 1900.

I dag Gigthospital.

Foto: Carl C. Biehl

Billeder

Arkivet har en stor samling af billeder fra de sidste 125 år. Der er portrætter af beboere i kommunen, skolebilleder, sportsbegivenheder, ringridning, huse, gårde og virksomheder.

Aviser

Avissamlingen består af lokale aviser, hvoraf de ældste er fra 1921. Desuden er der udklip der dækker tiden fra 1940 op til i dag. I samlingen kan der findes rigtig mange oplysninger om især begivenheder og personer.

Aflevering til arkivet

Arkivet er interesseret i billeder, i personlige papirer som attester, breve, dagbøger, næringsbreve, regnskaber, soldaterbøger, pas, ja, næsten alt der har et lokalt islæt. Så skal du flytte eller bare rydde op i skabe og på lofter, så kom ned til os med det du ikke vil gemme. Vi kommer også gerne ud til dig og afhenter det. Tænk på, at selv om tingene ikke har værdi for dig, så kunne de - via arkivet - få værdi for andre. Der er også andre muligheder, bl.a.:

- materialet kan deponeres, så du stadig beholder ejerskabet.
- arkivet kan låne materialet til kopiering.
- materialet kan forsegles i en forudbestemt periode. Ingen – heller ikke nærmeste familie – vil få adgang til materialet.
- der kan aftales andre klausuler på det afleverede materiale.

Kom ned og snak med os om det, for husk: det er altid dén der afleverer der bestemmer.